

Szerkesztőségi iroda:
Brassai utca 60. sz. alatt,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó-hivatal:

Pollák Mór könyvnyom-
dája, hová a hirdetések és
előfizetési pénzek bérmen-
tesen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap,
a háromszéki „Háziipar-egylet“
és a s.-sztygyörgyi „önkéntes tüzoltó-egylet“ hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten-
kint kétszer:
szerdán és szombaton
Előfizetési feltételek:
helyben házhordva vagy
vidékre postán küldve:
Egész év . . . 8 ft. — kr.
Fél év . . . 3 ft. — kr.
Negyed év . . . 1 ft. 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasábos petisorsát, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyitlőr sora 15 kr.

A „Nemere“ eredeti távirata.

Felad. Maros-Vásárhelyt, okt. 29-án d. u. 5 ó.
Érkezett d. u. 6 óra 30 perck.

Székely politikai befogottak közül itélő
táblához történt fellebbezés következtében
Balácsi Lajos és Nagy Ezekiel szabadon bo-
csáttattak; a többi befogott felett a m. kir.
kuria fog határozni.

A fonóda ügye biztosítva.

Háromszékmegye bizottmányi közgyűlése
okt. hó 27-én megének életére nagy fontos-
ságu következő határozatot hozott:

„A közgyűlés felismerve a S.-Szentgyörgyön
feldíltatandó fonódnak megének anyagi jólétére rop-
pant fontosságát, hogy e fonóda felállítására teljesen
biztosítva lehessen elhatározta: hogy a fonóda aldirá-
sai után fennmaradó összeget megének közönsége át-
veszi s ez által a fonóda felállítását biztosítja.“

Önézetes, megének anyagi és szellemi jólé-
te iránt legmélyebben érdeklődő testülethez méltó
eljárás, mellyel megének bizottmányi közgyűlése
névét Háromszék anyagi jövőjének buzgó mun-
kási sorában egy ily mély, közérdeklődő ta-
gokból álló testülethez méltóan örököltette meg.

Fonódnak ügye tehát, hála érte megének
tiszteltre méltó bizottmányának, biztosítva van
s ez által le van téve a székely gyáripar vi-
rágzó jövőjének alapja, mely hivatva van ke-
leten és délen az életrevaló székelység hangya-
szorgalmu munkásságának mind több-több tért
nyitani s a székelységet az anyagi jólét minél
magasabb fokára emelni.

Háromszékmegye bizottmánya megtette a
magát, most rajtunk egyeseken van a sor utá-
nozni a nemes példát; most rajtunk van a sor
megmutatni, hogy a fonódat a székelység köz-
vagyonának, anyagi jövője egyedüli és biztos
emelyüjének tekintjük s ez indokból sietünk
mi is mentől több részvényt irni alá.

Az eredmény megloja mutatni, hogy me-
gének és a többi székely megyék egyes vagy-
onosabb lakosai mentől több részvényt aláírása
által fényes jelét fogják adni a székelység
anyagi jövője iránti meleg érdeklődésüknek.

A székely gyáripartól a székelység jövője
függ — e fonódatól egy virágzó jövő van füg-
gővé téve; ipar, kereskedés, gazdaság, ettől
remélhetnek lendületet, fejlődést; egyedül a
gyáripar biztosíthatja létfontosságunkat, menthet
meg a végleges anyagi bukástól.

Midőn ennyi érdek, a székelység összes
érdekei követelik e fonóda felállítását; nem akad
bizonyára egyetlen vagyonosabb székely sem,
ki fillereit a közjó oltárára ne sietne fel-
ajánlani.

A jövő a miénk. A székelység érdekeit
fejleszteni, megvédeni tudta mindig — tenni
fogja azt most is e fonóddal szemben, mely
Háromszék és a többi székely megyéknek egy-
aránt létérdeke.

Midőn megének bizottmányának nemes és
hazafias elhatározásáért meleg köszönetet mon-
dunk; egyszersmind, hivatkozva a székelység
közérdekei iránti meleg érdeklődésére — fel-
hívjuk megének s a többi székely megyék va-
gyonosabb lakosait: siessenek a részvények alá-
írásával, hogy fonódnak ügye végleg tisztázva
lehessen.

* Miletics vád alá helyezése. Miletics Szvetozár
ügye új stádiumba jutott. Tudva van, hogy a felség-
árulás és hitlenség cím alatt elfogott és vizsgálat alá
helyezett szerb agitátornak a vizsgálat és vizsgálati
fogság ellen benyújtott fellebbezését a kir. tábla is
elvetette. A vizsgálatot folytatták és befejezték, mi-
alatt Miletics a Fortunában fogva maradt. A vizsgálat

befejezése után az összes iratok vád alá helyezés cél-
jából a kir. főügyészséghez terjesztettek fel, mely vád-
iratát a napokban küldte át a budapesti törvényszék
fenyítő osztályához. E vádiratot 26-án vették tárgyalás
alá a törvényszéknél. A kir. ügyészség vádirata Miletics
ellen a felségértés vádját emeli. A törvényszék
elhatározta dr. Miletics Szvetozár vád alá helyezését a
kir. ügyészség indítványára értelmeben felségértés címén
s egyszersmind elrendelte a további fenyítő eljárás
beszűntetését dr. Kaszapinovic, Joannovic, Jankovic
és Rajkovic Vazul ellen.

A székely mozgalom kérdésében

Háromszékmegye közgyűlése elé ügyvéd Veres
Gyulától a szerkesztett következő felirat lett bete-
jesztve és elfogadásra ajánlva:

Nagyméltóságu miniszterelnök ur!

A „Székelyföldi mozgalomnak“ nevezett kérdés
körüli mind a hírlapok terén, mind az országgyűlés
termében oly jelenségek merültek fel s a fonforgó
tényállással homlokegyenest ellenkező oly mozzanatok
tulajdonítottak a székelységnek, melyek eredeti érte-
kükre leszállítani s Nagyiméltóságnak tájékoztatást nyu-
jtani kötelességünknek ismerjük.

Elő sorban meggyőződésünket kijelentendőnek
tartja törvényhatóságunk, hogy a székelységnek tulaj-
donított azon terv, mely szerint fegyveres erőt gyű-
teni, ezzel Moldva-Olahországra betörni, ott a vasutak
hidak s többféle elrombolásával az orosz sereg elé aka-
dályok górtése által török testvéreinknek segítségül
lenni — igen, ez állítólagos terv, e cél alapját, forrá-
sát keresni jót Háromszéken tévedés s akik erőszak-
kal itt akarják felállítani, azok sértik a székelység al-
kotmányos érdekeit és törvénytisztelét.

Igaz ugyan: midőn hírlapok útján egy ily kalandos
terv léteszerőit értesítettük, midőn egymást követő
befogatók történtek, az igazságosság egy neme terjedt
el, megdöbben egész Háromszék.

De határozottan kijelentjük, hogy mindezek da-
cára Háromszéken a rend, a közcsend megzavarva
nem lett, földműves vagy polgár, senki azért foglalko-
zásában akadályozva nem volt, a törvényes tisztelet
és engedelmesség ellen panasz fel nem merült.

Háromszékmegye közönsége sajnosnak találja
az eseményt s bármily forrón rokonszervezen megtá-
madott török testvéreivel: e mozgalmat céljában és er-
ményében elítéli; és épen azért tiltakozik, hogy ily
vállalat szervezése neki tulajdonítassék, mely tiltako-
zásra meggyőződésünk annál jogosultabb, mert a nyil-
vános és titkos kénkedés minden mesterfogásnál dacára
sem sikerült még eddig székely honfitársaink valame-
lyikére a mozgalom bűnét rásimítani.

Nem tagadhatni azt sem, hogy, miután a letar-
tózottak vizsgálati fogságba mindig tart; miután a be-
fogottak a közönséges büntetésekkel egy börtönhe-
lyiségben tartatnak;

s különösen azért, mert a bűnyomozatot a m-
vásárhelyi kir. törvényszék vezetvén főben járó bűn-
tény (felségértés, hazasértés) elkövetésével vádlottak
látja, különösen ártatlanok ismert honfitársai, a meg-
botránkozás nagy.

Az, hogy letartóztatásnak többeket azért, mert
nem tudni kitől, mi célból az illetőkhöz fegyverek
cimeztettek s azért főben járó bűnért fogságban tar-
tani többeket, a jogállam és a közszabadság biztosításá-
ban vetett hitünket rendít meg.

Kijelentjük őszintén és nyíltan, hogy ha van
nyughatatlanság, ha létezik az igazságszűrt elége-
deltség egy bizonyos mértékben: azt a bizonyítalan-
ság, az ártatlanoknak tartott egyének letartóztatása, és
üggyök hüszas, halasztásaitól fölelem okozza.

Azonban ezen igazalom és aggodalmunk eloszlát-
ható s kérdéselt ügy minden hatással együtt meg-
győződésünk szerint megszűnik azonnal és nyom nél-
kül vesz el, ha a foglyok szabadon bocsátatnak.

Azért alázatos kérésünk az: méltóztatnék meg-
gyelni uton a bűnyomozatot beszüntetni, a foglyok
szabadon bocsátását eszközölni. Addig is, míg ez ke-
gyelmi uton megtörténhetnék, intézkedni, hogy a letar-
tózottak egyének polgári állásuknak megfelelő tisz-
tességes börtönökben illő ellátásban részesíthetők.

A harctérről.

A rác kormány elrendelte, hogy a Schumanianál
állomásozó hadtest fölvaltassék s az ürügy alatt újabb
csapatokat küld a határra. A rác kormány tárgyalást
folytat a francia alkuszokkal; kölcsönt akar fölvenni.
A Szerbiában levő összes lovak összeírása elrendel-
tetett.

Konstantinápolyba okt. 26-án a parancsokoktól

a következő útközetről érkeztek jelentések: A csá-
szári csapatok egy Ruscsuk elleni támadást visszautá-
sítottak. A muszákák Silák szigetre szálltak ki, a vár
ellen támadást intéztek, de 150 halott és 300 sebe-
sült hátrahagyásával visszaverettek. A muszákák a Jo-
van-Tachiflikben levő török csapatokat is megtámad-
ták, de 800 ember veszteséggel visszaverettek. A tör-
ök csapatok sok foglyot és nagyszámu fegyvereket
zsákmányul ejtettek.

Gurko tábornoknak egy fontos győzelméről be-
szél a táviró, kinek sikerült volna 20,000 kozákkal
Dubnik és Telis közt megverni a Sofia és Plevna
közti összeköttetést nyitva tartó török hadsereget. Gurko
elfoglalta ezek erős postóitját s állította; több basát,
több zászlót s egy egész lovasezredet is elfog-
gott. Sefket jelentése az ellenkezőt mondja, e szerint
Telis és Radomiroc közt az oroszok támadtak, de
visszaverettek és csak a táviróvonalat rombolták szét.

A Telis mellett elfogott Achmed Terzi jpsa
az ott tönkretett török hadtest törzskarának főnöke-
volt. A muszákák részéről sok ezredes és zászlóalj
főnök esett el.

A ruscsuki parancsnok sürgönyzi: Mult hétfőről
keddre való éjjel mintegy száz török Ruscsuk táján
bárkákön átkelt a Dunán, a román parton megtámad-
ták az ellenséges előőrseket, megölték vagy ötven em-
bert. Szerdán a muszákák 12 zászlóalj gyalogsággal,
1 lovasezred és 2 tteggel Ruscsuk előtt a pyrgosi olda-
lon megtámadták a törököket, de több órai harc után
visszaverettek. A muszákák veszteség 150 halott és 300
sebesült.

Szulejman pasa távirata 25-ről Rasgradból jelenti:
Tegnap 36 zászlóalj gyalogságból, 8 ütég és több lo-
vasezredből álló orosz hadsereg több oldalról megtá-
madta az Assaf pasa hadosztálya által megszállva tar-
tott posztókat Jovanicslikban és ennek környékén.
Elkeseredett több órai harc után a törökök már hátrá-
ráni látszóttak; de midőn erősítéseket kaptak, végre
sikerült nekik az oroszokat 800 halott és 6 foglyos ve-
teségével visszaverni; a törökök vesztesége 60 halottra
és 140 sebesülte beleszűntek, köztük több tiszt.

Sefket pasa jelenti Orchaniekből, hogy az oroszok,
kik Telis és Radomiroc környékén a plevna uton tá-
madtak, megverettek és visszavertettek, de a kozákok-
nak sikerült a táviróvonalat megszakítani.

Mukhtar pasa egy távirata szerint mult szerdán
három muszka lovassági ezred, melyek tüzérséggel
Kora-Ughonból Terin felé indultak, a török csapatok
által megverettek. A törökök aztán a Gudsour mel-
letti táborba szálltak.

A háromszéki tanító-testület f. hó 26-27-én S.-Szentgyörgyön tartott közgyűlése.

(Vége)

Demeter Sámuel a járáskörök jelentéseire azt
s megjegyezti teszi: hogy a gyűléseken meg nem je-
lenő tagokra alkalmaztassék a törvény s így nem leend
panasz a kimaradásra vonatkozólag.

3.) Bartha Béni következő határozati javas-
latot terjeszt elé, a járáskörök és tanítótestület műkö-
dések rendszeresítése tárgyában: Küldessék ki egy
bizottság, mely még e gyűlés folyama alatt készítsen
egy véleményes jelentést a tanítótestület és a járáskör-
ök rendszeresítése tárgyában.

Ezen javaslat elfogadtatik és kiküldetik Balló
László elnöklete alatt Bartha Béni és Székely János,
hogy véleményes jelentést készítsenek a honpári ülésre.

Ezzel kapcsolatosan a helybeli tanítványok meg-
tekintésére s arról jelentés tételre Demeter Sámuel
elnöklete alatt egy bizottság lett kinevezve.

4.) „Vallás-erkölcsi oktatás a népiskolában“, elé-
adta Demeter Sámuel. Előadásában előre bucsátva
megjegyzti, hogy oly vallás-erkölcsi oktatást akar fel-
mutatni, mely távol a felekezeti hitoktatástól, minden
tanító által tanítható.

Ezután elődjaja gyakorlati kezelés alakjában ezen
tárgy oktatását fokozatosan a 6 osztályban. Előadó
oly megragadó képekben s oly megalap adja elé a
legcélszerűbb s nagy eredményel foganatosítható val-
lás-erkölcsi oktatás mikéntjét, hogy az egész gyűlést
mágal ragadta. Mintha nem is tanácskozási terem-
ben, hanem templomban lennünk volna, hol minden
felkesit, melegit s áhitatra hangol.

A közgyűlés ezen előadást megéljenzete s elha-
tározta, hogy a testület költségét kinyomtatja s minden
iskolának megküldi.

5.) Dr. Szász István olvassa értekezését ezen
tételről: „Népszerű előadás a természetrajz köréből.“
Ertekezésében valódi szakismerettel tárgyalta a
mészkövet s ennek alfajait, a kvarcot és palát geo-
logiai és technikai alapon. Ezen ismeretterjesztő s nagy